

Львівський національний університет імені Івана Франка
Педагогічний коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор _____ О. І. Сурмач
«__» _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕТНОПЕДАГОГІКА

Спеціальність 231 Соціальна робота

Статус дисципліни _____ нормативна

Нормативна (вибіркова)

Відділення _____ початкової освіти

Циклова комісія _____ викладачів педагогіки та психології

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисциплін	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	I	II	2	60	18			16	26			II

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки молодшого спеціаліста _____ .

Ступінь вищої освіти

Розробник:

Р.Р.Михайлишин

Підпис

Ініціали та прізвище викладача (науковий ступінь та вчене звання)

Затверджено на засідання циклової комісії викладачів педагогіки та психології.

Протокол № 1 від 30.08. 2018 р.

Голова циклової комісії _____ Р.Р.Михайлишин _____ .

Підпис

Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

Протокол № 1 від _____ 31.08. _____ 2018 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: розкрити закономірності розвитку етнопедагогіки, основні поняття української етнопедагогіки, проаналізувати її походження та становлення; особливості розвитку дисципліни в незалежній Україні, підкреслити роль курсу у фаховій підготовці майбутніх соціальних педагогів; формування готовності творчого використання етнопедагогіки у професійній діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є досвід навчання і виховання дітей засобами української етнопедагогіки.

Завдання:

- ✓ проаналізувати закономірності розвитку етнопедагогіки як педагогічної дисципліни;
- ✓ розкрити роль народної педагогіки в розвитку педагогічної теорії і практики;
- ✓ засвоєння студентами народних поглядів на мету, зміст, методи, форми виховання дітей та молоді;
- ✓ формування уявлення про реальні можливості вирішення актуальних проблем соціальної педагогіки на основі творчого застосування етнопедагогічних традицій;
- ✓ навчити студентів вивчати і усвідомлювати народний виховний досвід для підвищення рівня духовності, відродження народних традицій у системі виховання.

Заплановані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- ✓ історію розвитку етнопедагогіки, її структуру;
- ✓ провідні джерела вивчення української етнопедагогіки;
- ✓ визначення етнопедагогіки як галузі педагогічного знання;
- ✓ основні етапи становлення і розвитку етнопедагогіки як науки;
- ✓ особливості основних етнопедагогічних теорій, ідей, концепцій;
- ✓ основи українського народного дитинознавства, народної дидактики, педагогічної деонтології;
- ✓ народні погляди на мету, зміст, методи, засоби, форми виховання і навчання підростаючого покоління;
- ✓ сутність виховного ідеалу української народної педагогіки;
- ✓ особливості та зміст розумового, трудового, морального, естетичного та фізичного виховання в українській етнопедагогіці;
- ✓ народну мудрість і досвід щодо створення, збереження та розвитку міцної, здорової, щасливої сім'ї;
- ✓ шляхи використання етнічного виховного досвіду в сучасному навчально-виховному процесі.
- ✓ сучасні тенденції розвитку української етнопедагогіки.

Студент повинен **вміти:**

- ✓ кваліфіковано використовувати етнопедагогічну термінологію;
- ✓ зрозуміло та вичерпно давати визначення основних категорій і понять етнопедагогіки;
- ✓ розкрити зміст наукової спадщини визначних педагогів стосовно етнопедагогічної проблематики;
- ✓ самостійно опрацьовувати відповідну етнографічну та етнопедагогічну літературу;
- ✓ володіти елементами народних ремесел;
- ✓ знаходити способи становлення контактів народної педагогічної мудрості з педагогічною наукою;
- ✓ аналізувати педагогічне значення тих чи інших явищ народного життя і з'ясувати їх відповідність сучасним завданням виховання;
- ✓ застосовувати етнічний досвід навчання і виховання у педагогічній діяльності.

Студент набуде **компетентності:**

1. Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертів з інших галузей знань).

2. Фахові:

1. Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати професійну діяльність і взаємодію її суб'єктів.
2. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.
3. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.
4. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

Програмні результати навчання:

1. Розуміння значущості обраної професії.
2. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій із галузі соціальної роботи.
3. Вміння робити презентації (усно/письмово), виконувати соціальні проекти, курсові роботи.
4. Критично осмислювати проблеми в професійній діяльності на межі предметних галузей, розв'язувати складні задачі і проблеми, що

потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

5. Обирати та застосовувати інноваційні методи у складних і непередбачуваних та/або спеціалізованих контекстах.
6. Автономно приймати рішення у складних і непередбачуваних ситуаціях.
7. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання у складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.
8. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.
9. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.
10. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.
11. Самостійно й автономно знаходити інформацію, необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин									
	Денна форма навч.					Заочна форма навч.				
	Усього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС	Усього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС
II семестр										
Змістовий модуль 1.										
ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОПЕДАГОГІКИ.										
Тема 1. Українська етнопедагогіка в системі сучасних педагогічних наук.	4	2			2					
Тема 2. Народна педагогіка Мирослава Стельмаховича.	2			2						
Тема 3. Педагогічні погляди народу на виховання підростаючого покоління.	4	2			2					
Тема 4. Виховний ідеал української народної педагогіки.	4			2	2					
Тема 5. Складові виховання в	4	2			2					

українській етнопедагогіці.										
Тема 6. Українська народна дидактика.	2				2					
Тема 7. Сім'я в українській етнопедагогіці. Родинна педагогіка.	4	2			2					
Тема 8. Українське народне дитинознавство.	4				2	2				
Тема 9. Педагогіка народознавства як основа національного реформування.	4	2			2					
Тема 10. Контроль знань за змістовим модулем 1.	2				2					
Змістовий модуль 2. Джерела етнопедагогіки.										
Тема 11. Українська козацька педагогіка.	2	2								
Тема 12. Педагогіка народного календаря.	4				2	2				
Тема 13. Українська народні свята та обряди.	2	2				2				
Тема 14. Український фольклор та етнопедагогіка.	4				2	2				
Тема 15. Етнічні основи українського народу.	4	2				2				
Тема 16. Спадкоємці джерел народної педагогіки	4	2				2				
Тема 17. Контроль знань за змістовим модулем 2.	2				2					
Разом за I семестр	60	18			16	26				

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання

II семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Загальні основи української етнопедагогіки.		
1.	Тема 1. Українська етнопедагогіка в системі сучасних педагогічних наук. Зміст поняття «педагогіка», «Народна педагогіка», «етнопедагогіка», їх взаємозв'язок. Предмет, мета та завдання етнопедагогіки. Структура української етнопедагогіки. Основні принципи і засоби української етнопедагогіки. Історія розвитку української етнопедагогіки.	2
2.	Тема 2. Педагогічні погляди народу на виховання підростаючого покоління. Мета, зміст та основні чинники виховання. Засоби та методи виховання. Принципи народного виховання. Самовиховання в житті людини. Етнопедагогіка – основа національної	2

	<i>системи виховання.</i>	
3.	Тема 4. Складові виховання в українській етнопедагогіці. <i>Український народ про роль знань, мудрості та розуму. Народні принципи набуття знань. Шляхи і засоби розумового виховання в українській етнопедагогіці. Народ про працю як першооснову життя і провідний засіб виховання. Завдання трудового виховання, його основні етапи і засоби. Система естетичного впливу на особистість у народній педагогіці. Фізичне виховання і його завдання в народній педагогіці. Мораль і духовність в українській етнопедагогіці. Основні принципи морального кодексу народу.</i>	2
4.	Тема 5. Сім'я в українській етнопедагогіці. Родинна педагогіка. <i>Українська етнопедагогіка про роль, завдання, функції сім'ї, її статус та істотні ознаки. Народний ідеал сім'ї. Провідні завдання і принципи родинного виховання. Українська сімейна обрядовість, основні її види, символіка. Українська сім'я в умовах сучасного національного відродження.</i>	2
5.	Тема 6. Педагогіка народознавства як основа національного реформування. <i>Суть педагогіки народознавства, народознавчі принципи і підходи у вихованні молоді. Основні методи і зміст народознавчої роботи. Форми, методи педагогіки народознавства.</i>	2
Змістовий модуль 2. Джерела етнопедагогіки.		
6.	Тема 7. Українська козацька педагогіка. <i>Сутність, специфіка, завдання козацької педагогіки. Козацька духовність її ознаки, компоненти й особливості. Шляхи впровадження козацької педагогіки і формування козацької духовності.</i>	2
7.	Тема 8. Українські народні свята та обряди. <i>Загальна характеристика народних традицій, свят, обрядів, їх педагогічне спрямування. Народні свята весняного, літнього, осіннього, зимового циклів.</i>	2
8.	Тема 9. Етнічні основи українського народу. <i>Східнослов'янські племена IX-X ст. Давньоруськанародність. Український етнос, економіка і соціальні відносини. Прояви національних рис у мові й культурі.</i>	2
9.	Тема 10. Спадкоємці джерел народної педагогіки. <i>Народна педагогіка К.Ушинського. Т.Шевченко – борець за народні ідеали. Скарбниця духовності Софії Русової. Етнопедагогічний досвід українського народу в спадщині Григорія Сковороди. Етнопедагогічна проблематика Василя Сухомлинського.</i>	2
	Разом за семестр	18

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
— II — семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні основи української етнопедагогіки.		
1.	Тема 1. Народна педагогіка Мирослава Стельмаховича.	2
2.	Тема 2. Виховний ідеал української народної педагогіки.	2
3.	Тема 3. Українська народна дидактика.	2
4.	Тема 4. Українське народне дитинознавство.	2
5.	Контроль знань за змістовим модулем 1.	2
Змістовий модуль 2. Джерела етнопедагогіки		
6.	Тема 5. Педагогіка народного календаря.	2
7.	Тема 6. Український фольклор та етнопедагогіка.	2
8.	Контроль знань за змістовим модулем 2.	2
Разом за семестр		16

Самостійна робота

Номер тижня	Тема самостійної роботи	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні основи української етнопедагогіки.		
1.	Тема 1. Історія розвитку української етнопедагогіки.	2
2.	Тема 2. Український народ про роль знань, мудрості та розуму.	2
3.	Тема 3. Народ про працю як першооснову життя і провідний засіб виховання.	2
4.	Тема 4. Мораль і духовність в українській етнопедагогіці.	2
5.	Тема 5. Українська сімейна обрядовість, основні її види, символіка.	2
6.	Тема 6. Питання сімейного виховання в педагогічній спадщині видатних педагогів.	2
7.	Тема 7. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу.	2
8.	Тема 8. Українська народна іграшка.	2
Змістовий модуль 2. Джерела етнопедагогіки.		
9.	Тема 9. Календарно-обрядові звичаї зимового, весняного, літнього, осіннього циклу вашого регіону.	2
10.	Тема 10. Українська народна кухня.	2
11.	Тема 11. Народна казка як джерело пізнання визначальних рис етносу.	2
12.	Тема 12. Виховний потенціал українських народних пісень.	2
13.	Тема 13. Педагогічна народна велич П.Куліша, О.Духновича, Ю. Федьковича.	2
Разом за семестр		26

Індивідуальне завдання (за вибором)

1. Родинні свята та обряди як визначний чинник виховання.
2. Український народний фольклор.
3. Народна фамілологія.
4. Виховний потенціал українських народних пісень.
5. Українська народна іграшка.

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ІСПИТ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Розкрийте суть попять «українська народна педагогіка», «етнопедагогіка».
2. Основні компоненти народної педагогіки, їх характеристика.
3. Етнопедагогіка – основа сучасної національної системи виховання.
4. Виховний ідеал української народної педагогіки.
5. Виховний ідеал у творчості Г.Ващенко.
6. Сучасний ідеал українського національного виховання.
7. Народний ідеал української сім'ї (ознаки, статус, функції справжньої сім'ї).
8. Українська сім'я в умовах сучасного національного відродження.
9. Народна педагогіка про суть, основні чинники, зміст і мету виховання.
10. Методи і засоби народного виховання, їх характеристика.
11. Самовиховання в уявленні народу, народні педагогічні рецепти самовиховання.
12. Розумове виховання в українській етнопедагогіці.
13. Досвід трудового виховання в українській етнопедагогіці.
14. Моральне виховання в українській етнопедагогіці.
15. Етичне виховання в українській етнопедагогіці.
16. Українська етнопедагогіка про вчителя.
17. Суть і мета народної дидактики.
18. Принципи, форми і методи організації навчання в народній дидактиці.
19. Сутність козацької педагогіки, її завдання, основні компоненти.
20. Основні ступені козацького виховання, їх характеристика. Козацькі школи.
21. Козацька духовність, її самобутня система цінностей та шляхи впровадження козацької педагогіки.
22. Українське народне дитинознавство.
23. Скарбниця української народної духовності С.Ф.Русової.
24. Народна педагогіка – життєдайне джерело творчості В.Сухомлинського.
25. Народна педагогіка – вінець педагогічної творчості в теорії К.Д.Ушинського.
26. Г.С.Сковорода і народна педагогіка.
27. Т.Г.Шевчеика і народна педагогіка.
28. Ю.А.Федькович і народна педагогіка.
29. О.В.Духнович – пропагандист української народної педагогіки.
30. Народна педагогічна ідея П.Куліша.

31. Роль українських народних дитячих пестушок та утішок у вихованні дитини.
32. Українська народна мораль у колискових піснях.
33. Образ рідного слова в українській етнопедагогіці.
34. Пестувальне мистецтво – дорогоцінний скарб етнопедагогіки.
35. Дитяча гра – невід'ємний компонент української етнопедагогіки.
36. Народні свята весняного циклу, їх виховні можливості.
37. Народні свята літнього циклу, їх виховна роль.
38. Народні свята осінньо-зимового циклу, їх виховний вплив.
39. Народні метеорологічні знання та «народний прогностик».
40. Народна ботаніка та зоологія.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод повідомлення інформації, пояснювальний - ілюстративний метод, пояснювальний-спонукальний, частково-пошуковий, інтерактивні методи навчання, реферативне читання.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю: педагогічна діагностика результатів навчальної діяльності студентів має місце у всіх видах навчальної діяльності із використанням наступних методів:

- ✓ усного і письмового в т.ч. тестового контролю;
- ✓ поточний контроль роботи студентів (виступи, доповнення, участь у дискусіях);
- ✓ оцінка за самостійну, індивідуальну, творчо-пошукову роботу;
- ✓ оцінка за виконання практичних завдань (конспект, реферат тощо);
- ✓ контроль знань за модулями;
- ✓ підсумковий контроль в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною дисципліною – *іспит*.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне тестування та самостійна робота									Разом за семестр	Іспит	Сума
Змістовий модуль 1. Загальні основи української етнопедагогіки					Змістовий модуль 2. Джерела етнопедагогіки.						
Т. 2	Т. 4	Т. 6	Т. 8	Т. 10	Т. 12	Т. 14	Т. 17	Індивід. завдання			
4	4	4	5	10	4	4	10	6	50	50	100

Екзаменаційний білет складається з трьох питань:

Перше питання – теоретичне (описове) оцінюється в 20 балів;

Друге питання – теоретичне (описове) оцінюється в 20 балів;

Третє питання – практичне (тестове) оцінюється в 10 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка в балах	ECTS	Визначення	Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку (національна Шкала)	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення: підручники, посібники, опорні конспекти лекцій, методичні рекомендації, презентації.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Ващенко Г.Г. Виховний ідеал : підруч. для педагогів, вихователів, молоді і батьків. – Полтава : Полтав. вісн., 1994. – 191 с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 т. – К.: Оберіг, 1991. – Т. 1. 450 с; Т. 2. – 445 с.
3. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка : навч. посіб. для студ. пед. навч. закл. – Глухів : РВВ ГДПУ, 2001. – 172 с.
4. Кіт Г.Г., Тарасенко Г.С. Українська народна педагогіка: курс лекцій. – Вінниця : Едельвейс і К, 2008. – 301 с.
5. Стельмахович М.Г. Українська народна педагогіка. – К : ІЗМН, 1997. – 232 с.
6. Стельмахович М.Г. Українська родинна педагогіка : Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 288 с.
7. Стельмахович М.Г. Вибрані педагогічні твори // У двох томах. – Т.1: Українська національна виховання / Упоряд.: Л.Калуська, В.Ковтун, М.Козак / За заг. ред. Л.Калуської. – Івано-Франківськ – Коломия: Видавничо-поліграфічне товариство «Вік», 2011. – 520 с.
8. Стельмахович М.Г. Вибрані педагогічні твори // У двох томах. – Т.у: Українська етнопедагогіка / Упоряд.: Л.Калуська, В.Ковтун, М.Козак / За заг. ред. Л.Калуської. – Івано-Франківськ–Коломия: Видавничо-поліграфічне товариство «Вік», 2012. – 464 с.

9. Ступарик Б.М. Національна школа: витoki й становлення: навч.-метод. посібник. – К.: ІЗМН, 1998. – 336 с.
10. Сявавко Є.І. Українська етнопедагогіка : навч.-метод. посібник. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 159 с.
11. Сявавко Є. І. Українська етнопедагогіка в її історичному розвитку. – К. : Наук.думка, 1974. – 149 с.
12. Тимофієнко Ю. В., Кузьменко В. В. Українська народна педагогіка і проблеми естетичного виховання шкільної молоді : навч. посіб. – Херсон: [б.в.], 2000. – 64 с.
13. Українознавство в системі освіти. Навч. посібник. – К.: Міленіум, 2004. – 312 с.
14. Українська етнопедагогіка: історичний контекст : навч. посібник / ред. Н. Лисенко. – Івано-Франківськ : [б.в.], 2005. – 184 с.
15. Українська етнопедагогіка : конспект лекцій / уклад. Б. П. Іщенко. – Х.[б.в.], 1998. – 41 с.
16. Українська етнопедагогіка : навч.-метод. посібник / ред. В. Кононенко. – К.; Івано-Франківськ : Плай, 2005. – 508 с.

Допоміжна

1. Благослови, мати, весну зустрічати: Свято ягідок-веснянок / Упор. З. Бервецький. – Дрогобич: Відродження, 1991. – 40 с.
2. Борисенко В. Українська етнологія: Навч. посібник. - К : Либідь, 2007. – 400 с.
3. Васянович Г., Черніков П. Етнопедагогіка і морально-етичне виховання учнів.- Чернігів: Прилуки, 1995. – 24 с.
4. Ващенко Г. Виховний ідеал, - Полтава: Полтавський вісник, 1994. – 190 с.
5. Ващенко Г. Праці з педагогіки і психології. - К.: Школяр - Фада ЛТД, 2000. – 416 с.
6. Великодні дзвони дзвонять: Гаївки. Великодні поезія / Упор. О. Смоляк, Р. Зінь. – Тернопіль: Діалог, 1991. – 79 с.
7. Вишневецький О. Сучасне українське виховання: Педагогічні нариси. – Львів: Львівське обласне педагогічне товариство ім. Г. Ващенка, 1996. – 238 с.
8. Вікторенко L
Формування пізнавальної активності молодших школярів засобами усної народної творчості: Методичні поради для студентів пед. Інститутів, вчителів, батьків. – Слов'янськ, 2000. – 46 с.
9. Воропай О. Звичаї нашого народу: Етнографічний нарис. – К.: Оберіг, 1991. – Т.2 – 447 с.

10. Жайворонок В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. -К .: Довіра, 2006. –703 с.
11. Ковальчук О. Українське народознавство. -К .: Освіта, 1992. – 176 с.
12. Кравець О. Сімейний побут і звичаї українського народу: Історико-етнографічний нарис. К.: Наукова думка, 1966. – 197 с.
13. Павлюк С. Українське народознавство. Навч. посібник. - Львів: Фенікс, 1994. –608 с.
14. Творун С.О. Практична етнологія для ділових людей. Навчальний посібник. – Вінниця: Книга- Вега, 2009, – Видання 2-ге перероблене і доповнене.– 288 с.
15. Щербань П.М. Пам'ятаймо своє: Заповіді сімейної педагогіки: Навч. посіб. – К.: Вицашк., 2006. – 191 с.
16. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології / Упоряд. М. Шафовал. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. –341 с.

10.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://www.novapedagogika.com/noloms-1503-1.html>

http://www.edagogika/etnopedagogika_narodna_pedagogika

http://www.edagogika/vstup_sutnist_narodnoji_pedagogiki_ta_etnopedagogiki/6-1-0-133

https://studopedia.su/16_13453_etnopedagogika-yak-nauka-struktura-etnopedagogiki.html